

EDİTÖRE MEKTUPLAR

Sayın Doç.Dr. Oğuz TAŞDEMİR'in Haklılığı,
Duyarlılığı ve Önsezisi

Sayın Prof.Dr. TİMURALP,

Ülkemizde 1960'lı yılların ortasından itibaren başlayan açık kalp ameliyatları, günümüzde gerek üniversite ve Sağlık Bakanlığı hastanelerinde, gerekse özel merkezlerde olmak üzere yılda toplam 15.000 civarında yapılmaktadır. Bu ameliyatların büyük bir bölümünü koroner bypass ameliyatları oluşturmaktadır. Bu nedenle son yıllarda koroner bypass cerrahisinde gerek merkezler boyutunda, gerekse genel olarak dünya standartlarına ulaşıldığı söylenebilir. Örnek olarak; Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi'nde 1960'lı yılların sonunda başlayan kalp cerrahisi ile günümüze kadar 40.000 civarında hasta ameliyat edilmiştir. Bunların yaklaşık 15.000'i koroner bypass cerrahisi olup, son yıllard ayılda yapılan 2000 açık kalp ameliyatının 1000-1100'ünü koroner bypass cerrahisi oluşturmaktadır. Koroner bypass cerrahisi sonuçları değerlendirildiğinde Türkiye'de birçok merkezde elde edilen sonuçların bu konuda dünyaya yön veren büyük merkezlerin sonuçlarına paralel olduğu görülebilir. Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi'nde koroner bypass cerrahisi ayrı bir öneme sahiptir. Özellikle, ülkemizde koroner bypass ameliyatlarının gelişmesinde v yerleşmesi yanında dünya literatürüne de önemli katkılarda bulunulmuştur. Bu katkılar; özellikle koroner bypass ameliyatlarında arteriyel greftlerin kullanılması, miyokardiyal koruma tekniklerinin ve çarpan kalpte yapılan bypass ameliyatlarının geliştirilmesi gibi konularda olmuştur. Son 10 yıl içerisindeki bu büyük gelişmeler, Türk halkının da dikkatini çekmiş ve insanlarımız kalp ameliyatları için yurtdışına gitme isteklerinden büyük oranda vazgeçmişlerdir. Bu durum özellikle yurtdışına gittiklerinde tüm masrafları devlet tarafından karşılanan üst düzey bürokratlarında da dikkatini çekmektedir. Son yıllarda ameliyat ettiğimiz hasta profillerini bu açıdan taradığımız zaman, T.c. Bakanı, Milletvekili, Vali, İl Emniyet Müdürleri, Yüksek Yargı Organi üyeleri (Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Sayıştay, Yargıtay üyeleri, Hakim ve savcılar) emekli yüksek rütbeli ordu mensupları, İl-İlçe Belediye Başkanları, Kaymakam, hekim, medya mensupları, sanatçı, sporcu b. Toplumumuzun birçok kesiminden insanların hastanemize ve dolayısı ile türk hekimlerine kalplerini gönül rahatlığı ile emanet ettiklerini görebiliriz. Halbuki bu insanların büyük bir çoğunluğunun gerek özel, gerekse devlet güvencesi ile yurtdışına gitmeleri olasılıkları bulunmaktadır. Hatta yurtdışından ülkemize gelerek merkezimizde koroner bypass ameliyatı olan komşu ülkelerin üst düzey bürokratları ve büyük elçileri de bulunmaktadır. Hastanemizdeki bu hasta profili benzerinin ülkemizdeki birçok merkezde de olduğu söylenebilir.

Türkiye'de hal böyle iken, toplum önünde yer alan ve yaptıkları her davranışla insanları etkileyen bazı kişilerin (siyasetçi, sanatçı, sporcu vb.) koroner bypass ameliyatı için yurtdışına gitmesi, bu kişilerin bilincsizliği yanında, yanlış yönde kanalize edilmelerinden başka bir şey değildir. Son günlerde basında bir sanatçımızın koroner bypass ameliyatı için ABD'ne gitme aşamasında bu kişinin ülkemizde de çok rahatlıkla ve güven içinde ameliyat olabileceğini ibelirtmiştim. Birçok meslektaşımın da bu çağırma katıldığını gördüm. Benim bu çağırım, bir adres göstermek değil, tamamı ile hastanın çıkarını düşünmektir. Nitekim bu sanatçımız da ameliyat sonrası gelişen ve nadiren gördüğümüz bir durum yine Türk hekimleri tarafından tedavi edilmiştir.

Orhan Gencebay'a Türk doktordan davet

Ameliyatınız biz yapalım!

● Kalp damarlarında tıkanıklık bulunan Orhan Gencebay'a bu-pass ameliyatı için ABD'ye gitmeden önce, Ankara Yüksek İhtisas Hastanesi Başhekim'i Doç.Dr. Oğuz Taşdemir'den davet etmişim. "Bugüne kadar kalp ameliyatları konusunda birçok ilçe seviyesinde, Sayın Gencebay, sizin ameliyatını biz yapalım" dedi.

● Başhekim Doç. Taşdemir, Türkiye'de by-pass ameliyatı yapan ve bu meslekteki uzmanlar arasında en başarılı olan ABD'de bulunan bir doktora davet etmişim. "Gencebay'a ABD'ye gitmeden önce bizim ameliyatını biz yapalım" dedi.

Orhan Gencebay, ABD'ye gitmeye istekli değil.

Türk doktorlarına kendini emanet et'

Ankara'daki Yüksek İhtisas Hastanesi Başhekim'i Doç. Dr. Oğuz Taşdemir, by-pass ameliyatı için ABD'ye gitmek isteyen Orhan Gencebay'a çağrı yaptı: "Bizde ve Türkiye'deki kalp merkezlerinde çok başarılı by-pass yapılıyor." Bu davet Orhan Gencebay'ın "Beni Türk doktorlara emanet edin" sözünü hatırlattı. 3 kalp damarı tıkalı sanatçı

Her hastanın istediği hastanede, istediği hekime kendini emanet etmesi en kutsal hakkıdır. Bu açıdan bu sanatçımızın tercihi yurtdışındaki bir merkez kullanması onun doğal hakkıdır. Ancak bu tercihi yaparken, bu sektörde çalışan Türk hekimleri ve sağlık personelinin yetersizliklerini düşündürecek bahanelerle halkımıza yanlış mesajların aktarılması beni bu yönde bir çağrı yapmaya yöneltmiştir. Bir za-

manlar bir devlet adamamızın ve hasta sahiplerinin "Türk cerrahları benim kalbimi ameliyat ederlerken, heyecandan elleri titreyebilir" "Türk doktorları iyi ameliyat yapıyorlar, ama yoğun bakımda, bakım yetersiz" şeklinde aslı astarı olmayan bahaneler öne sürerek yurtdışını tercih ettiklerini belirtmeleri, bugün için belleklerimizde komik bir anı olarak yer almaktadır. Hasta psikolojisi açısından olaya baktığımızda böyle bir süreç içerisinde korku ve endişe nedenleri ile çevresel telkinlerin daha etkili olduğu düşünülebilir. Hatta hnekimlerin de aralarında yer aldığı bazı çıkar çevrelerinin yurt dışındaki merkezlerin Türkiye'deki birer temsilcisi, tabiri caizse hasta simsan gibi çalıştıkları görülmektedir. Bu kişiler, para ve şöhret sahibi insanları etkileyerek, onların çok yüksek meblağda ücretlerle yurtdışına gitmelerini, ameliyate dilmelerini organize etmektedirler. Bu durum, hem Türk Tıbbı, hem de ekonomik açıdan son derece zararlı olmaktadır. Aslında bu konuda gerek genel hekim cemiyetleri (Türk Tabipler Birliği, Tabip Odaları), gerekse Kardiyoloji ve Kardiyovasküler Cerrahi Dernekleri'nin daha etkin rol alması gereklidir. İşin bir başka yönü de, yurtdışında ameliyat olan hastalara yapılan işlemin kalite ve kantitesinin de belli noktalarda karanlıkta kalmasıdır. Böylece yurt dışında yapılan her işlemin, o işin en mükemmel gibi görülmesi veya gösterilmek istenmesi, meslek hayatımızda gördüğümüz birçok örneklerle bağdaşmamaktadır.

Bu açıdan bilgisayar ve internet çağında olduğumuz şu yıllarda bile insanlarımızın önyargı ve moda uğruna gerek sağlıklarını, gerekse ekonomik güçlerini zorlayıcı yurtdışında koroner bypass ameliyatı olma arzularının değiştirilmesi için tüm meslektaşlarımızın çaba içinde olması gerektiğine inanıyorum.

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim ki, Türkiye'de birçok merkezde güvenli ve fevkalade başarılı sonuçlarla açık kalp ameliyatlarının her çeşidi (koroner bypass ameliyatları, kalp kapak ameliyatları, doğumsal anomaliler, kalp nakli, vb.) yapılmaktadır. Türk insanı son yıllarda ülkemizde yaşanan birçok konudaki gelişmeler gibi, yüksek standartlarda bir kalp cerrahisi ile tedavi olma şansına sahip olmuştur. Toplumumuzun her katmanından insanlar ülkemizde tedavi edilirken, toplum önünde yer alan medyatik bazı şahsiyetlerin yurtdışında kalp ameliyatı olmaları, Kardiyoloji camiası olarak bizim yaptıklarımızı topluma yeterince yansıtamamızdan kaynaklanmakta olup, çalışmalarımızı bu yönde arttırmamız gerektiği sonucunu ortaya koymaktadır. Saygılarımla.

Doç.Dr. Oğuz TAŞDEMİR
Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi
Başhekim